Hänryckning, komma i anden

Spara som PDF

Fråga:

Jag undrar vad ”hänryckning” betyder. Det står att flera personer i Bibeln kom i hänryckning. Detta är väl inte det samma som dom underliga andliga manifestationer man ser i många karismatiska sammanhang idag?

Svar:

Jag vill redan inledningsvis markera och säga att den bibliska hänryckning som du syftar på, inte har något alls att göra med de manifestationer som vi t.ex. sett i Toronto-rörelsen, i Lakeland eller i alla andra karismatiska sammanhang där man förlorat sin bibeltrohet och äkta andlighet. En del menar så, men det finns inget bibelstöd för det. En del pekar på kung Sauls underliga beteende vid ett tillfälle till stöd för moderna karismatiska manifestationer. Men det var en helt annan sak. Saul var ju under Guds dom och inte under Guds välsignelse vid den tiden, men mer om det längre fram.

Vårt svenska ord ”hänryckning” betyder ju att ”ryckas hän” av något som man är förtjust över. Man kan ryckas hän av t.ex. vårens underbara grönska. Man kan ryckas hän av kärlek, musik, osv. Så hänryckning betyder alltså att hänföras, att bli begeistrad, att bli entusiasmerad, inspirerad, etc. Det kan även syfta på att komma i trans eller extas, men det tror jag inte Bibeln avser med hänryckning.

Om jag i Svenska Folkbibeln söker på ordet ”hänryckning” så hittar jag det bara **tre** gånger, och alla tre gånger i Apostlagärningarna (Apg 10:10, 11:5 samt 22:17). På samtliga tre ställen används det grekiska ordet *ekstasis* i grundtexten. Som du förstår har vårt svenska ord "extas" kommit från detta ord. Men den innebörd som vi idag i Sverige lägger i ordet ”extas” är förmodligen långt ifrån vad det grekiska ordet betydde för 2000 år sedan i denna bibliska text. Så är det ju med många ord.

Man kan gott fundera över om ”hänryckning” är en bra översättning av *ekstasis*. Det kanske är en ”lagom” bra översättning eftersom vi inte tycks ha något bättre enskilt ord för att beskriva det som *ekstasis* är menat att uttrycka. Vad jag kan se

i lexikon har det grekiska ordet *ekstasis* att göra med ett förändrat sinnestillstånd. Ser vi på detta utifrån de bibelverser som jag nämnt, tror jag detta är ett sinnestillstånd som endast Gud kan ge särskilt utvalda gudsmän, och som därför är mycket ovanligt. Det tycks vara ett tillstånd som Gud försätter personer i för att de nyktert och vaket skall kunna uppfatta syner som han vill visa. Alla tre gånger där ordet *ekstasis* används i Apostlagärningarna har just med syner att göra.

I Apg 10:10 och 11:5 handlar det om Petrus vid samma tillfälle, och i Apg 22:17 handlar det om Paulus. En viktig sak vi måste observera är att varken Petrus eller Paulus sökte denna *ekstasis*/hänryckning. De var i enkel bön när detta kom över dem, och det vad **på Guds initiativ** som de kom in i detta tillstånd. Det var varken genom deras egen eller någon annan människans påverkan eller genom deras egen önskan som detta skedde.

Så kanske vi skulle kunna säga att biblisk *ekstasis*/ hänryckning innebär att Gud ställer in gudsmän på rätt kanal så att de blir uppmärksamma och kan se och höra det Gud vill förmedla. Detta kanske kan vara en bra definition av biblisk hänryckning? Mer spektakulärt än så är det alltså inte. Det har inget som helst att göra med att ramla omkull, skaka, skrika, gapskratta, sprattla, dvs. sådant olustigt som man kan se i villfarna ”kristna” sammanhang. Troligen är äkta biblisk *ekstasis*/hänryckning ovanligt idag, men det var uppenbarligen något som Gud gjorde med apostlarna eftersom de hade som uppdrag att nerteckna och förklara evangeliet; de skulle slutföra Guds uppenbarelse. Exakt det uppdraget har inte vi kristna idag. Vi skall istället förmedla det som apostlarna fick uppenbarat för sig.

Det är uppenbart att läkaren Lukas, som skrev Apostlagärningarna, hade fastnat för att använda ordet *ekstasis* när han ville sätta ord på det som hade hänt med Paulus och Petrus. Men det finns liknande händelser i Bibeln, som har just med syner från Gud att göra, där ett annat uttryck används och där det är tydligt att det handlar om samma sinnestillstånd. Ett sådant ställe är i Uppenbarelseboken 1:10, ett annat är Upp 4:2. Där står det i Svenska Folkbibeln att aposteln Johannes ”kom i anden”. I den grekiska grundtexten för dessa två verser i Uppenbarelseboken används inte ordet *ekstasis*, utan ordet *pneuma*, vilket översätts korrekt med ”anden” i Svenska Folkbibeln. Hur som helst beskriver dessa verser att Johannes kom i ett sinnestillstånd där han kunde uppfatta den syn som Gud skulle visa honom. Så att ”komma i anden” och att ”komma i hänryckning” är förmodligen samma sak om vi ser det ur ett bibliskt perspektiv. Sedan vet vi ju att det Johannes fick se och höra var både mäktigt och förunderligt.

Jag skall nämna att ordet ”hänryckning” förekommer tre gånger i GT om vi kikar i Bibel 2000 (”statens bibelöversättning”), men alla dessa tre gånger är det vad jag kan se en felaktig översättning, vilket Svenska Folkbibeln pekar på genom att ha översatt mer korrekt. I 1 Samuelsboken kapitel 19 beskrivs hur Guds Ande gör en del märkliga ting med kung Saul, men detta är alltså inte *ekstasis*/hänryckning från Gud. Som jag nämnde inledningsvis var kung Saul vid den här tiden under Guds dom pga sin olydnad mot Gud. Saul hade dessutom blivit intagen av en ond ande, och Guds Ande påverkade då Saul för att bl.a. hindra honom från att döda David.

Skall jag då summera detta, så tror jag alltså att biblisk *ekstasis*/ hänryckning inte är något vi skall söka. Det är istället något som Gud skall styra helt själv. Vill han förmedla något särskilt till oss där vi måste ”komma i anden” för att uppfatta det, så får han göra så. Men vi skall inte söka detta eller spekulera i vad *ekstasis* exakt är för något. Det är inte viktigt för vår kallelse här och nu, som främst är att förmedla Guds redan uppenbarade evangelium. Sedan hoppas jag också att det står klart att biblisk *ekstasis*/ hänryckning inte har något som helst att göra med andedopet. Det är alltså helt fel att tala om pingsten som "hänryckningens tid".

Till sist vill jag poängtera att man alltså inte kan peka på ”hänryckningarna” i Bibeln för att ge stöd till alla sådana galenskaper som kristenheten fått från rörelser som Trosrörelsen, Toronto blessing, Pensacola/Brownsville, Lakeland, Profetrörelsen, mfl. Den bibliska *ekstasis*/hänryckningen från Gud är något helt annat än de otäcka psykologiska eller demoniska fenomen som blir allt vanligare i ”kristenheten” idag. Låt oss som motpol till allt sådant osunt studera Bibeln och grunda vår tro och uppfattning om andliga ting på vad som står där!

/Lennart